

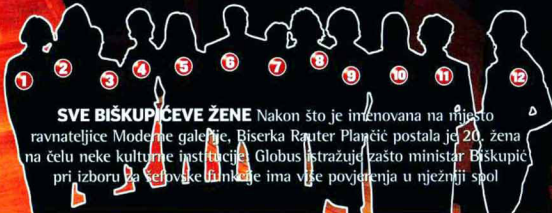
NJEŽNIJI SPOL NA ŠEFOVSKIM FUNKCIJAMA | DEMAČOIZACIJA ČELNIH MJESTA U KULTURI

Ženski štab Bože Biškupić

Biškupić: Na mjesta šefova institucija imenujem isključivo kompete

Suradnice i uzdanice

1. Ankica Pandžić, 2. Višnja Zgaga
3. Marica Mikec, 4. Željka Bosnar-Salihagić, 5. Ana Lederer
6. Božo Biškupić, 7. Biserka Rauter Plančić, 8. Nina Obuljen
9. Vesna Kusin, 10. Goranka Horjan
11. Branka Sulc, 12. Nataša Jovičić

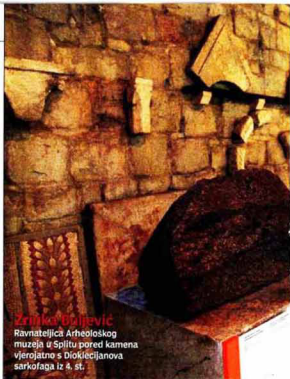
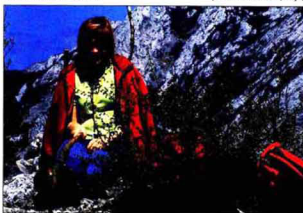
SVE BIŠKUPICEVE ŽENE Nakon što je imenovana na mjesto ravnateljice Moderne galerije, Biserka Rauter Plančić postala je 20. žena na čelu neke kulturne institucije. Globus istražuje zašto ministar Biškupić pri izboru za šefovske funkcije ima više povjerenja u nježniji spol

ntne osobe, a pokazalo se da vrhunske kvalitete imaju većinom žene

Lucija Kapiteli
Ravnateljica Parka prirode
Lastovsko otočje (gore)

Josipa Marasović
Ravnateljica Nacionalnog
parka Paklenica (dolje)

Zrinka Bilićević
Ravnateljica Arheološkog
muzeja u Splitu pored kamena
vjerojatno s Dioklecijanovom
sarkofaga iz 4. st.

Žene imaju daleko veći senzibilitet za suradnike. Uostalom, uvijek rade u c... ne, poput nekih muškaraca, zbog osv...

PŠE JELENA JINDRA
globus@eph.hr
SNIMKE ROBERTO ORLIĆ I ARHIV CROPIXA

Premda se kulturna događanja odvijaju i noću, Ministarstvo kulture sigurno nije mjesto pred kojim novinari stoje do sitnih sati u očekivanju neke važne odluke. Nije tako bilo ni prošli ponedjeljak kada je, doduše, poslije 22. sata Ivana Krusec, vjerojatna nova glasnogovornica Ministarstva kulture, svim medijima poslala priopćenje s naslovom - ministar kulture mr. sc. Božo Biškupić imenovao ravnateljicu Moderne galerije. Povjesničarka umjetnosti Biserka Rauter Plančić, dugogodišnja viša kustosičica u Klovićevim dvorima, tako je postala dvadeseta žena koju je na rukovodeću poziciju u kulturnoj instituciji od državnog značaja imenovao ministar Biškupić.

■ **PITANJE POVJERENJA** No, njegov izbor prof. Biserke Rauter Plančić za ravnateljicu Moderne galerije nakon karizmatičnog Igora Zidića ne prolazi bez zlobnih komentara - ona se, naime, javila tek na drugom natječaju, a među muškim protukandidatima bilo je u javnosti prepoznatljivijih imena. I tu, zanimljivo, počinje cijela priča o tome zašto ministar Biškupić, zapravo, ima više povjerenja u žene na čelu kulturnih institucija.

"Neke od sadašnjih ravnateljica poznajem više od 20, 30 godina, ali mogu mimo reći da sam ih imenovao isključivo zato što su kom-

POMOĆNICA MINISTRA

Prijatelji s distancom

BRANKA ŠULC Ministra poznajem 35 godina, no i dalje mu govorim vi

"Mahom, bez obzira na spol, radimo od jutra do mraka, ali to ne smatram teškom obavezom. Analitična sam, volim napraviti cjelovito određeni program, a ne sebe staviti u prvi plan, što mislim da je korektno jer nisam gotovo nikada sama u nekom projektu. Nije to lažna skromnost, ali biti u novinama s čašom na nekom prijemu, nije moj stil. To me apsolutno ne zanima. Zanima me samo rezultat", kaže Branka Šulc o kojoj mnogo govori i to što se poznaje s Biškupićem već 35 godina, a još uvijek mu govori vi. "Uvijek smo zadržali dobar, prijateljski odnos, ali s distancom", kaže Biškupić.

petentne, stručne iiskusne. Očitim se pokazalo da upravo te vrhunske kvalitete imaju većinom žene. One, uostalom, uvijek rade u cilju napretka ustanove koju vode, a ne, poput nekih muškaraca, osobne promocije. Žene na rukovodećoj poziciji mnogo manje iskazuju svoj ego od muških kolega, imaju daleko veći senzibilitet za zajedništvo i veće razumijevanje za suradnike. Imaju sjajan osjećaj za organizaciju i rade više od većine muškaraca. Pa, evo, mojeg iskustva u Ministarstvu - neki dužnosnici odlaze odmah po završetku radnog vremena, a dužnosnice gotovo uvijek ostanu par sati dulje. Svida mi se i što su žene vrlo kritične, vrlo otvorene, iskrene, nikada ne drže figu u džepu..." objašnjava Biškupić koji i nije tipičan primjer hrvatskog macho društva - još dok je bio zastupnik u Skupštini Grada Zagreba mnogim je kolegama bilo smiješno što je jedini muški član Odbora za ravnopravnost spolova!

Intendantica HNK Ana Lederer često ističe da je neshvaćena u javnosti upravo zato što je ženskoga roda, a svaki prolaznik kroz zagrebački HNK lako će uočiti da se ona i okružila ženama - "Ančice! Stelica!", ori se njezinim uredom jer to su umanjene imena njezine tajnice i desne ruke Stele Stazić, službeno i više od glasnogovornice. Za Ravnateljice Drame i Baleta, Ana Lederer je također izabrala žene.

"Lako nas ima na vodećim pozicijama, ovo društvo je još uvijek puno predrasuda.

Nataša Bajić Žarko

Ravnateljica Državnog arhiva Split
zalaže se i za zaštitu životinja (gore)

Suzi Petričić

Planinarsko-turističke karte u rukama
ravnateljice Parka prirode Učka (dolje)

za zajedništvo i veće razumijevanje za ilju napretka ustanove koju vode, a obne promocije

- BIŠKUPIČEV ARGUMENT

Izložba Božo Biškupić i Vesna Kusin na otvorenju izložbe u Klovičevim dvorima

RAVNATELJICA KLOVIČEVIH DVORA

U subotu u 11 ujutro, kako je dobro primijetila ravnateljica Klovičevih dvorova Vesna Kusin, u jedno vrijeme u tjednu koje stigne posvetiti tržišnici i domu - ministar Biškupić je na našu molbu organizirao zajedničko društvenje u Ministarstvu kulture. Naravno da su iz razgovora otpale ravnateljice kulturnih ustanova udaljenih od Zagreba... "Ministar se ne odnosi prema nama kao prema partnerima nego kao prema partnerima u kulturi koji trebaju ostvariti određene zadatke. Na prvom mjestu je rad", usla je u središte teme povjesničarka umjetnosti i komparatistica Vesna Kusin koju je ministar imenovao ravnateljicom Klovičevih

Više vremena provodim na poslu nego kod kuće

vih dvorova iako je veći dio javnosti te 2004. bio na strani nezna protukandidata Fede Vučića. "Postojala je predrasuda da sam kroz godine novinarskog rada postala jako bliska ministru, pa da je to razlog mojem imenovanju. A iza mene stoji 25 godina mukotrpnog novinarskog rada u Vjesniku u kojem sam prošla sve faze - od početnika do urednika pojedinih izdanja. Sve smo mi i u prijašnjem

poslu ulagale mnogo rada i to je naš kredit s kojim smo krenule i u ove dužnosti. Žena je ta koja i inače puno bolje organizira život i poslove od muškarca. Većina nas nema radnog vremena, više smo na poslu nego doma. Bitno je da smo radoholičarke i da nam je posao na prvome mjestu. Javnost zapravo ne zna koliko je napora potrebno za uspjeh", kaže Vesna Kusin koja je, iskreno gledajući, i uspjela.

Kada žena donese radikalniju odluku, onda ona odmah priskrbi i od javnosti i usmenom predajom određeni broj neugodnih epiteta. Da je neki intendant, dakle, muškarac, napravio ono što sam ja, ne bi sigurno doživio takvu hajku", jasna je Ana Lederer.

■ NENAMETLJIVA SURADNICA Nova državna tajnica Ministarstva kulture Nina Obuljen u prvom Biškupičevu mandatu bila je tajnica kabineta, onda u prošlom pomoćnica ministra, a u javnosti je potpuno nepoznata. "Ne volim se nametati, nego raditi", kaže ona kratko dok ministar Biškupić temperamentalno dodaje: "Zar bi Nina trebala vikati da je EU objavila dvije njezine knjige o europskim kulturnim politikama i da ima jedan fenomenalan imidž. Kad je mi pošaljemo u EU ili u UNESCO na pregovore, sigurno imamo čovjeka koji je tamo na visokoj cijeni. U Parizu sam bio svjedok da je drugi čovjek UNESCO-a Nini nudio da dođe kad god hoće raditi u UNESCO! Ali, kome da tu govorim?" ljuti se ministar. Ravnateljica Hrvatskog povijesnog muzeja od 1996. Anica Pandžić lani je dobila i zgradu Tvornice duhana Zagreb za konačno preseljenje Muzeja u primjerene prostore. Ali, veliki je to posao za njezinu skromnost i ambicije.

Defektologinja Željka Bosnar Salihagić, ravnateljica Tifološkog muzeja od 2002., nedavno je otvorila novi postav i tako dokazala ono što ministar kod žena ravnateljica stalno ističe kao prednost - one su ►►

Naše je društvo puno predrasuda: kada žena donese radikalniju odluku, pljušte neugodni epiteti. Na muškarca se ne diže takva hajka - ANA LEDERER

► spremne izgurati sve inovacije. Najsvežija ravnateljica Biserka Rauter Plančić svojim programom za Modernu galeriju također potvrđuje žensku crtu, pogotovo ako znamo da nasljeduje Igora Zidića koji je vrhunski intelektualac, ali prilično tipičan predstavnik muškog ravnatelja. "U prvom mandatu mislim više raditi na pragmi, nego na intelektu. Kući treba udahnuti dušu, publiku i živost. Trudit ću se, imam velike ambicije - pitanje je dubokog oranja, a ne likovne ljepote", kaže prof. Rauter Plančić. Tajnica Ministarstva Marica Mikec dodaje da su žene u poslu temeljitije, organiziranije i marljivije. Ravnateljica Muzeja Hrvatskog zagorja Goranka Horjan upravo je iz razloga koji ženu često ograničavaju na putu do vrha u drugom Biškupićevu mandatu tražila da je se razriješiti dužnosti pomoćnice ministra.

■ **BRAK NA KOCKI** "Nisam živjela u Zagrebu i nisam se htjela preseliti. Osim velike satnice, tu su bila i otvaranja, domjenci, primanja, a mene je svaki dan čekalo tri sata vožnje. "Htio bih vidjeti muškoga koji bi izdržavao privatni život. I friški brak je k tome bio u pitanju", kaže Goranka Horjan. Međutim, za žene ravnateljice posao se često pretvori u bračnu vezu kojoj su potpuno posvećene. "Htio bih vidjeti muškoga koji bi izdržavao ono što je izdržala Nataša Jovičić u borbi za novi postav SP Jasenovac! Takvog nema! Samo žena može imati takvu upornost i čvrst stav!" najviše gloriifikacijom Biškupić našu sljedujuću vornicu. Ravnateljica politički najos-

jeg muzeja Nataša Jovičić, iza čijeg je novog postava hrabro stajao i ministar dok su mnogi protestirali, zapravo je do Jasenovca došla iz Chicaga gdje je predavala na fakultetu, na odjelu za političke znanosti. "Zna- te što? Cijelo vrijeme gledam svoju čizmu pored lijepih salonskih cipele Višnje Zgaga, ravnateljice Muzejsko-dokumentacijskog centra u središtu Zagreba", duhovito primjećuje Nataša Jovičić. "Svaki dan putujem 3

sata autom što je priličan fizički napor, ali vrijedi ako postignete uspjeh. A mislim da je moj stalni postav veliki uspjeh jer iako je Jasenovac političko mjesto, mi smo stručnjaci i vodimo ga kao muzejsku ustanovu. Htjeli bismo politiku ostaviti prošlosti. Mislim da smo u tome već dijelom i uspjeli jer smo od otvorenja imali 10 tisuća posjetitelja, što nije puno za muzej, ali je pet puta više nego prije novoga stalnog postava."

■ **NEPRESTANA PREISPITIVANJA** Zbog cipele prozvana Višnja Zgaga vrlo jasno objašnjava razliku između žena i muškaraca na ravnateljskim pozicijama. "Žene rade na unutra, a muškarci na van. I žene puno više uče, spremne su na stalno učenje i do radu, dok muškarci dođu do plafona i imidža kojim si osiguravaju dobro mjesto u društvu. A mi se preispitujemo i stalno tražimo nove pozicije i projekte."

Heroina među najbližim Biškupićevim suradnicama ipak je mr. sc. Branka Šule, pomoćnica ministra koja je zaslužna za sve nove projekte u hrvatskoj kulturi i koju bi, dodaje Vesna Kusin, trebalo staviti na pje-destal. Tim više što je upravo Branka Šule najzaslužnija za povrat baštine, pogotovo one ukovovarske. "To je tako mukotran rad s puno nerviranja, ulaganja u sebe i ona je to jednim finim vezom, strpljivo, na štetu svojeg zdravlja radila i dovela do cilja. A mediji je nisu prepoznali čak ni kada je dobila Nagradu Vicko Andrić za životno djelo!" izvještava bivša novinarka Vesna Kusin. Ali Branka Šule, odmah dodaje, voli raditi, a ne slikati se za novine. ■

RAVNOPRAVNOST U PRAKSI

Feminizacija kulture

Ministar Biškupić je, ne samo od oka nego i prema statističkim podacima Muzejsko-dokumentacijskog centra, napravio povijesni zaokret - žene su još 2000., u mandatu Antuna Vujića, u odnosu na ukupnu zastupljenost u kulturi bile podređene jer su na rukovodnim pozicijama bili većinom muškarci. Danas se taj omjer ne samo izjednačio nego se ukupan broj ravnateljica ili voditeljica približava postotku zaposlenih žena. Feminizacija kulture je pod ministrom Biškupićem, možemo zaključiti, uspješno izvršena!

MIRJANA KOS NALIS
Na čelu Muzeja Turizma u Vili Angiolina u Opatiji

